

MEISJESDROMEN

Willem Vissers

Meisjesdromen

Van EK-debuut tot WK-finale in tien jaar

INSIDE

Inside ©2019
© Willem Vissers
Coverfoto: ANP
Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 5347 2
ISBN 978 90 488 5348 9 (e-book)
NUR 489

www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord	7
Arbeidscollectief met een lach	11
Komst meneer Van Gaal vereert Wiegman	18
Hoog bezoek van Duitse vrouwen	22
Altijd rechtstreeks op het doel af	25
Langzaam groeit de erkenning	31
Een nederlaag vasthouden	38
Het avontuur is net begonnen	42
Koninginnen van het poldercatenaccio	45
Voetbalpers ontdekt vrouwen	48
Het maximale bereikt, plus een beetje	50
Pionier Pauw en haar trots	54
Verbeek kan gerust zijn: zijn gras ligt er keurig bij	57
De vrouw en de macht van de bal	61
Een promotie, van mannen naar vrouwen	67
Gul applaus na kansloos verlies	71
Een plekje op planeet voetbal	75
Aanval op wereldtop is een kwestie van tijd	78
Toppers in München	81
Bittere bestaansstrijd van de voetbalvrouw	89
Eindelijk naar het WK	92
Telkens het gevecht aangaan	99
Vrouwen aan de bal	103
Het WK toont aan: niveau moet omhoog	111
Een lesje voor de man	115
Vrouwen kloppen op de deur van het mannenbastion	118
Zelfde regels, ander spel	122
'Lekker tiki-taka. Net als de mannen'	128

Het laatste bolwerk van de man	132
Vrolijke, ijdele, snelle rechtsbuiten	137
Bedankt, Lieke Martens	142
Lef, creativiteit en aanvalslust	145
Roem straalt af op het collectief	149
Genderneutraal voetbalgeluk	153
Allemaal miljonair	156
'Ik geniet van een goede tackle'	159
'Mijn vader zei: schop maar terug'	163
'Bij het vorige WK was het of ik tennis keek'	167
'Ik kan alles doen wat ik wil'	171
Morele waarden in plaats van geld	175
Van duisternis tot de schijnwerpers	182
Op zoek naar de flow van 2017	187
Verlossing in de extra tijd	191
'Zij werd prof, de jongens amateur'	195
Dankzij voetbal op eigen benen	199
'Ik ben pas 22. Op naar de 100 goals'	204
Sari is tevreden met Sari	208
Storm in de bubbel	212
Gezocht: vlagen van pure klasse	216
Advies van Anouk Hoogendijk: droom groot	220
Dribbelende diva Martens zoekt haar vorm	225
Strafschop Martens redt WK-ambitie	229
Een ketting van saamhorigheid	233
Vrouw maakt dienst uit in coachvak	237
Trainen tot je de beste bent	241
Toernooiploeg bij uitstek	246
Eindelijk naar de Olympische Spelen	250
Passie leidt Oranje naar finale WK	253
Goed voetbal mag, vechten moet	257
Beheersing en de bondscoach	262
Oranje zwicht voor machtige VS	266
De aller-, allerbeste Sari	270

Voorwoord Vera Pauw

Het is 8 juli 2019, 6:00 uur, de ochtend nadat Nederland de finale van het WK in 2019 tegen Amerika heeft verloren met 2-0. Ik beseft dat de emotionele rollercoaster waarin we hebben gezeten voorbij is. Dit was het dan, dit was waarom het altijd is gegaan. Bij het volkslied hield ik het niet droog, nou ja, eigenlijk die hele dag hield ik het steeds weer niet droog. En ik bleek niet de enige.

Maar wat was het dan dat me zo emotioneerde? Ik ben er nog niet helemaal achter. 30 jaar voetbalverleden kwam door. Niet serieus genomen worden, uitgelachen worden, soms ook wel gerespecteerd worden. Ook de strijd voor de uitbreidingen van het aantal landen voor de eindrondes van het EK en WK kwam langs. Wist u dat anders Nederland niet eens gekwalificeerd zou zijn geweest voor dit WK? Kunt u het zich voorstellen? Onze Oranje Leeuwinnen, finalisten, hadden niet meegedaan! We kunnen het ons niet eens voorstellen.

Gelukkig doorkruisten ook hele mooie herinneringen mijn gedachten, zoals mooie overwinningen, het kort geding Van

Nicole Delies om het gemengd voetbal ook in de landelijke A-competitie door te kunnen voeren, de opzet van de eredivisie en alle structuren daaromheen. Maar ook de prachtige wedstrijden die alle voorgangsters in de anonimiteit hebben gespeeld.

De gezamenlijke strijd bracht ons dicht bij elkaar. En daar ging tijdens het EK van 2009 ineens Willem Vissers bij horen. Niet direct, maar wel als maatje in de groei naar erkenning. Tijdens dat EK groeide onze band van afstandelijk totdat we elkaar ineens een knuffel gaven nadat Nederland was uitgeschakeld, 4 minuten voor het einde van de verlenging van de halve finale tegen Engeland, 2-1. Brons, n t geen finalist, maar w l de A-status van NOC*NSF. Wat was dat mooi! Voor de weg naar de wereldtop waren alle voorwaardelijke stappen genomen. We waren de huiskamers ingeslingerd, de eredivisie was gered. De prestatie tijdens het EK was die laatste missing link.

Nu ging het om doorgroeien. Wedstrijden op niveau spelen. Weer kwalificeren. Voor het WK kwalificeren, beter gaan voetballen. De generatie die het hele jeugdvoetballeerproces had doorlopen vrij baan geven. Het leidde tot een prestatie van wereldformaat tijdens dit WK. Een explosie van erkenning ging eraan vooraf, een emancipatiegolf van vier weken.

Ik voel het resultaat. We kennen nu de plek van meisjes voor het WK en die van na het WK. Het voetballen heeft meisjes,

jongens, mannen én vrouwen 'pluriform' naar de prestaties van meisjes en vrouwen leren kijken. Ineens wordt het individu be- en veroordeeld, in plaats van een kwalificatie voor ons als geslacht. Die óf badinerend was bedoeld, óf massaal ondersteunend. Maar nooit meer zullen alle meisjes en/of vrouwen op één hoop worden gegooid. Dat is mijn hoop, nee, dat is wat is gebeurd! Ik denk dat dát ons allemaal zo emotioneert. Met dank ook aan de verslaglegging.

Willem heeft die laatste tien jaar van het proces gevolgd en verslagen voor de Volkskrant. Ook hij werd eerst uitgelachen door zijn collega's en later erkend. Zonder zijn mooie, maar vooral eerlijke stukken, zou dit proces, deze geschiedenis, niet zijn vastgelegd. Dit boek neemt u aan de hand mee langs de ontwikkelingen in het voetballen door vrouwen op het hoogste niveau in Nederland, vanaf de laatste missing link in de structuur, de prestaties tijdens het EK in 2009, tot aan de finale van tien jaar later in een kolkend Olympisch Stadion van Lyon.

Willem, dank je wel dat je je nek voor ons hebt uitgestoken, dat je stoicijns onze sport wél de moeite waard vond om te volgen, dat je oprecht geïnteresseerd was in wat we deden, hoe we dat deden en waarom we het zo deden. En vooral dat je altijd respect hebt getoond voor de dromen van speelsters. Dat je in ons geloofde! En dat wij jou tot in onze voetbalschoenen vertrouwen!

Heel veel plezier bij het lezen van het boek. Een prachtig document!

Vera Pauw is voormalig bondscoach. Ze geldt als de pionier van het vrouwenvoetbal in Nederland.

Inleiding

Arbeidscollectief met een lach *Lyon, 7 juli 2019*

Eerst dacht ik dat uitgeverij Overamstel 'Meisjesdromen, van EK-debuut tot WK-finale in tien jaar' alleen wilde uitgeven na de wereldtitel van Nederland. Maar nee, de vrouwen hoefden niet eens kampioen te worden. De finale bereiken was al bijzonder genoeg.

Tien jaar geleden reisde ik uit nieuwsgierigheid mee met de nationale ploeg, die debuteerde op een EK, in Finland. Het was niet dat ik zo'n goed voetbal verwachtte, maar omdat ik houd van procesbeschrijving. Tien jaar later keek Nederland massaal naar het WK met Oranje, waar de tweede plaats het maximaal haalbare resultaat was, na de kansloze nederlaag tegen de Verenigde Staten (2-0). In tien jaar van ongeziene sporters naar de door 5,5 miljoen mensen bekeken finale.

Nee, ze hoefden geen grachtentocht bij de tweede plaats, hadden de spelers al vooraf gesteld. Ze voeren al eens door de grachten, na de zege op het EK, twee jaar geleden. Dat was overweldigend mooi. Al die duizenden op de kade. Toenmalig

aanvoerder Sherida Spitse kijkt nog weleens naar de beelden. Maar een feest is voor winnaars. Althans, dat vinden zij, de vrouwen.

En zij zijn winnaars, al verloren ze dan de finale. De vrouwen van de nationale ploeg voetbalden lang niet altijd goed en mooi tijdens het WK in Frankrijk. Sterker, vaker voetbalden ze helemaal niet mooi, in de zin van vloeiend of esthetisch hoogwaardig. Dat kwam volgens bondscoach Sarina Wiegman ook omdat de tegenstanders Nederland veel beter hadden geanalyseerd dan voorheen, omdat Oranje derhalve minder ruimte kreeg en omdat de opponenten beter waren dan op het EK, afkomstig vanuit een andere, niet-Europese cultuur. Japan, Canada en de Verenigde Staten staan hoger op de wereldranglijst. Dan is het logisch dat het moeilijker gaat.

Daarmee heeft Wiegman een punt. Bovendien: stel dat Oranje eens echt goed gaat voetballen, ja wat dan, waar blijft de rest van de wereld dan? Voetballand Nederland, met zijn geweldige faciliteiten, zijn structuur en zijn lange, voor sport zo geschikte vrouwen (en mannen), kan dan standaard top zijn. Met zijn grote, nog steeds groeiende arsenaal spelers, al is de rek een beetje uit de aanwas.

Maar wat een heerlijke, ambitieuze ploeg is Oranje. Altijd bezig met beter worden, met leren, van zichzelf en van anderen, van de trainer en van elkaar. En bijna altijd met een lach op het gezicht. Samen de strijd aangaan. Alles geven, met doorgaans sportieve middelen. Dan kun je winnen of verliezen. Dat is de essentie van sport. Het WK was wat dat

aangaat het Grote Genieten, ook voor degenen die mochten kijken in de keuken en meereisden in het kielzog van het elftal.

Een vrolijk arbeidscollectief was Nederland tijdens het avontuur in Frankrijk. Geen onvertogen woord viel. Een rel? Wat is dat? Ontevreden spelers? Ja, heel liefjes, bedekt onder masserende woorden. Het WK is een voorlopig hoogtepunt op de imponerende, moeilijke weg die het Nederlandse vrouwenvoetbal aflegde, van het debuut bij het EK van 2009 in Finland tot de finale van het WK in 2019 in Lyon. Dat was ook wat buitenlandse journalisten vooral wilden weten in de aanloop naar de finale. Verslaggevers uit Chili, Noorwegen of Brazilië. Hoe kon het in vredesnaam dat Nederland finalist was op zijn pas tweede WK?, vroeg de Braziliaan, de man uit het land dat bij de vrouwen finalist was in 2007 in China, ondanks Marta en al die andere sterren.

En de Noor snapte het ook niet. Noorwegen had Nederland in de kwalificatie toch naar de tweede plaats verwezen, en naar een hachelijke herkansing via de play-offs? Wiegman antwoordde hem dat de nederlaag Oranje deed ontwaken uit de euforie sinds het EK. Dat verhaal hoorde je vaker, ook van speelsters. Want natuurlijk heeft de Europese titel veel veranderd. Lieke Martens, Vivianne Miedema en Shanice van de Sanden tekenden voor vrouwen grote contracten met een paar ton salaris, ze waren populair en hip.

Niet dat de rest groen zag van afgunst, maar de verhoudingen veranderden. En dus spraken ze openlijk na 'Noorwe-

gen-uit', dat ze moesten terugkeren naar de basis van nederigheid en opofferingsgezindheid. Dat is ze aardig gelukt op het WK, met de bescheiden, perfectionistische bondscoach die ook nog eens lief is, zoals Daniëlle van de Donk dat zo mooi zei. Wiegman is zoals je een ouder wenst. Streng doch rechtvaardig, met gevoel voor verhoudingen en openstaand voor problemen. Hard, maar met mededogen. Gedisciplineerd, maar met gevoel voor het moment.

Het WK is dus een prachtige tussenstap in een traject dat nog lang niet voorbij is, een weg vol anekdotes, verhalen, kansen en onmogelijkheden. Een traject van uitgekomen meisjesdromen. Linksachter Merel van Dongen schrijft als kind dus een brief aan Ajax. Waarom mag ze niet aan de talentendag meedoen? Ze krijgt een brief terug. Nou ja, ze is meisje. Meisjes kunnen geen prof worden. Zo is dat nu eenmaal. Begrijpt ze toch wel. Als ze prof wil worden, moet ze naar Amerika.

De internationals van nu kijken naar de laatste finale van de mannen, in 2010, met hun shirt van Van Persie of Sneijder. De een huilt, de ander niet. Van Dongen is tien kilo zwaarder dan nu, herinnert ze zich. Ze had de hele dag gevolleybald, op die julidag.

En dan, op een zomeravond in Lyon, staan ze zelf in de finale. Van het WK. Ze huilen nu omdat ze de finale zelf hebben verloren. Ze zijn intussen bijna allemaal prof, bij een club in het buitenland nog wel. Nee, ze verdienen geen miljoenen, maar ze kunnen leven van hun sport. Hun meisjesdromen zijn uitgekomen. Ze voetballen in stadions, wonen in een mooi

appartement en krijgen betaald voor hun passie. Ze knijpen soms in hun arm. Is dit echt?

Alleen: de weg is nog lang niet afgelegd. Dat is trouwens nooit zo in de sport. Wie te lang stilstaat, ziet anderen voorbijrazen op de snelweg van ambitie. Het voetbal kan beter, het moet zelfs beter. Voormalig bondscoach Vera Pauw speelde 'poldercatenaccio' in 2009. Ze hield vooral tegen, met een granieten defensie geleid door haar onverzettelijke aanvoerder Daphne Koster. Daarop volgde best verzorgd voetbal van bondscoach Roger Reijners, die de huidige ploeg min of meer neerzette. Sarina Wiegman was al zijn assistent. Zij is succesvol. Steeds winnen van hoger geklasseerde ploegen op de ranglijst is een topprestatie.

De ontwikkeling gaat verder. Het elftal was vrijwel hetzelfde als in 2017 bij het EK. Dat is op zich logisch. De leeftijd van de basisploeg is gunstig. Maar het is ook vreemd dat met zo veel voetballende meisjes nog niemand echt aan de deur klopt, sinds het EK. Talent genoeg, naar het schijnt, maar wanneer breekt het door? De voortekenen zijn gunstig. Zo won de ploeg onder 15 jaar onlangs voor het eerst in dertien jaar van Duitsland.

De huidige internationals voetbalden vrijwel allemaal met jongens, tot ze een jaar of zestien waren. Ze noemden dat een deel van het geheim, door de fysieke harding en het snellere spel. Hoe meer meisjes zich bij de KNVB melden als lid, des te meer meisjesteams ontstaan. Wat misschien ten koste gaat van de kwaliteit, van dat ene talent dat beter onder grotere

weerstand bij de jongens kan spelen. Het is een beetje afwachten hoe dat gaat lopen. En wie weet, zijn meisjesteams straks zo goed dat ze winnen van jongens, wat hier en daar al gebeurt.

Grootste zorgenkind is de eredivisie, waarin te weinig verbetering zit. Weinig geld, weinig publiek, weinig aantrekkelijkheid, mede door twijfels bij de profclubs van de mannen. Zij vragen zich af: willen wij nu een vrouwentak? Wat moeten we daarmee? Dat kost toch alleen geld. Ja, Ajax sloot onlangs een cao voor de speelsters, maar dat is slechts een stapje. De gemiddelde leeftijd van de piepjonge competitie is net 20 jaar, met meiden die na hun studie een keuze dienen te maken: werken of voetballen. Vrijwel alle internationals voetballen inmiddels in het buitenland, waarbij Engeland steeds meer progressie boekt. Daar snappen de clubs dat het goed is een vrouwentak op te tuigen. Dat heeft niet alleen te maken met binding van supporters en met maatschappelijke betrokkenheid, maar is ook een kwestie van het aanvoelen van de tijdgeest.

Wat dat aangaat loopt Nederland achter, terwijl de eredivisie de kweekvijver behoort te zijn voor de nationale ploeg. Aan de horizon van het vrouwenvoetbal blinkt niet alleen goud. Alleen: vrijwel niemand dacht afgelopen maand aan dat probleem, met dank aan dat fascinerende arbeidscollectief met de lach om de lippen, en de traan na afloop van de verloren finale.

In 'Meisjesdromen, van EK-debuut tot WK-finale in tien jaar' beschrijf ik mijn reis door de wereld van het vrouwenvoetbal en de veranderingen die zich daarin voordeden, aan

de hand van interviews, reportages, verslagen en columns in de Volkskrant. Door de toernooien te volgen en uitstapjes te maken: naar spelers, wedstrijden en andere gebeurtenissen. Zo ontstaat een beeld van een sport die zich in een decennium met grote vaart heeft ontwikkeld. En die ontwikkeling is nog lang niet voorbij.

Willem Vissers

Komst meneer Van Gaal vereert Wiegman

11 april 2001

Mijn eerste artikel over vrouwenvoetbal. In Hoogeveen huldigt Louis van Gaal recordinternational Sarina Wiegman, als de sport nog marginaal is. Hij ziet al een toekomstige toptrainer in haar.

'Had je pap in de benen?', vraagt de aanwezige bondscoach van Jong Oranje aan de voetballende vrouw. 'Ja', antwoordt Sarina Wiegman, 31 jaar en 101 interlands ervaren, 'ik was toch nerveus.' Mark Wotte weer: 'Na rust zag ik gelukkig de ware pitbull.'

De vrouwelijke equivalent van Edgar Davids, qua instelling dan, krijgt vandaag een schaal van bondscoach Louis van Gaal overhandigd voor haar honderdste interland, die ze overigens maandag al speelde, eveneens tegen Denemarken. 'Ik voel me vereerd. Het zegt iets over meneer Van Gaal.'

Vreemd is dat toch: stel dat Frank de Boer (88 caps) over pakweg anderhalf jaar zijn honderdste interland speelt, dan is het

feest, dan krijg je een overzicht van zijn loopbaan op televisie. Hoe anders is dat bij de vrouwen, waar voetbal een sport is uit de kantlijn. Waarschijnlijk was deze mijlpaal stilletjes voorbijgegaan, ware het niet dat de KNVB een persoffensief inzette.

Louis van Gaal is bovendien de bondscoach die zich met de hele KNVB bezighoudt. Vandaar dat Wotte en hij, op weg naar Heerenveen - PSV, in Hoogeveen zijn neergestreken om Wiegman, speelster van Ter Leede uit Sassenheim, te eren.

Van Gaal heeft genoten. Deze week presenteerde hij zijn Masterplan voor de opleiding. 'Profs spelen clean, maar als ik beelden van jeugd zie, krijg ik een glimlach op mijn gezicht. Dat pure plezier zie ik hier ook.'

Hij deelt het genoeg met een paarhonderd toeschouwers die de weg naar het veld van VV Hoogeveen hebben gevonden voor het oefenduel met Denemarken. Nederland verliest met 3-0 en dat is terecht, want de Noord-Europeanen zijn fysiek sterker, sneller en ervarener. Bondscoach ad interim Andries Jonker speelt met een jonge selectie, een ploeg die opnieuw begint na een mislukte kwalificatie voor de Europese titelstrijd. De ploeg zal vooral fysiek moeten groeien. Dat kan ook door meisjes bij de jongens te laten meedoen, maar dat ligt moeilijk. Bij de jongens althans.

Wiegman is nerveus omdat ze in het middelpunt van de belangstelling staat. Bovendien scoort haar directe tegenstander al in de derde minuut. Ze herstelt zich goed. De centrale middenvelder is een vechter met technisch vermogen. Ze kapt en verdeelt het spel. Ze heeft alleen geen lange pass. Na afloop

vertelt ze dat ze die normaal wél heeft, maar dat ze een beetje ruzie had met de bal. 'De bal was een beetje hard, er zat weinig gevoel in.'

Van Gaal zegt tijdens zijn huldigingstoespraak: 'Ik heb heel veel respect voor Sarina. Bij de mannen is alles geregeld. Dat is hier veel moeilijker.' Dat is waar. De vrouwenploeg zat een paar dagen in trainingskamp te Papendal, maar na de eerste wedstrijd van maandag ging Wiegman toch even naar huis. Ze is ook docente verzorging en gymnastiek aan het Segbroek College in Den Haag en dinsdag was een avond voor mentoren. Zij is mentor.

Wiegman debuteerde op 23 mei 1987 tegen Noorwegen, studeerde/speelde een jaar in de VS, voetbalde interlands in Afrika, Amerika en China, de laatste tijdens het eerste officiële WK.

In de Verenigde Staten is vrouwenvoetbal pure topsport, met massale aandacht. Dat komt omdat de vrouwen eerder succes behaalden dan de mannen, die bovendien hun eigen topsporten koesteren. In Nederland voetballen vrouwen nog geen dertig jaar en hebben ze een grote technisch-tactische achterstand op de mannen. Toch zijn er meer vrouwen en meisjes die voetballen (zeventigduizend) dan hockeyen. Wiegman vertelt dat ze de laatste jaren geregeld in een vol stadion heeft gespeeld. 'Ons voetbal ontwikkelt zich als een speer.'

Van Gaal benadrukt dat een succes, deelname aan WK of Olympische Spelen, een doorbraak kan betekenen. Of een spontane actie op een goed moment zoals die van de Ame-

rikaanse Chastain, die na de gewonnen WK-finale van 1999 haar shirt uitdeed en in sport-bh feest vierde. 'Waarmee ik niet wil zeggen dat Sarina haar shirt moet uitdoen', haast Van Gaal zich te zeggen.

Wiegman weet nog niet hoelang ze doorgaat. Ze bekijkt het per seizoen. Misschien dat ze in de toekomst nog eens bondscoach is, dat is haar ambitie. Van Gaal ziet de parallel met hemzelf: 'Ze heeft een aantal voordelen. Ze heeft zelf gevoetbald, net als ik op een positie waarvoor tactische bagage noodzakelijk is, en ze heeft een opleiding gevolgd. Het hangt af van haar persoonlijke ontwikkeling of ze het kan overbrengen.'

Hoog bezoek van Duitse vrouwen

1 november 2007

De Nederlandse voetbalsters krijgen nog applaus na een nederlaag. De tegenstander is dan ook niemand minder dan de wereldkampioen. Nederland leert van Duitse voetballers en van Duitse pers.

Met zeventien camera's is de Duitse zender ZDF uitgerukt naar Volendam om rechtstreeks kond te doen van de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Nederland. En Nederland dan? Dat gebruikt de Duitse beelden voor een samenvatting, voorafgegaan door een reportage over hoe ZDF te werk gaat.

Vrouwenvoetbal is groot in Duitsland, zeker sinds de ploeg onlangs in China de wereldtitel greep en, deze week, de organisatie van het toernooi in 2011 kreeg toegewezen. De speelsters van de Frauschaft toucheerden 35 duizend euro de vrouw voor de titel, een immens verschil met bijna twintig jaar geleden, toen ze voor hun eerste Europese titel een theeservies ontvingen.

Voor Oranje is Duitsland-thuis de wedstrijd van het jaar.

Vergeleken bij een interland voor mannen is de sfeer ontspannen. Het spel golft op en neer en is leuk om naar te kijken. Sportiviteit is met hoofdletters geschreven, op een forse overtreding van Bresonik na, plus een Schwalbe van Mittag uit de beroemde school van Matthäus.

Supporters beider landen zitten naast elkaar. Waar Van Basten, Van Nistelrooij of Seedorf voldoen aan verwachtingen of juist teleurstellen, zijn Bito, Melis of Spitse onbekend. Je zou ze niet herkennen als ze achter de kassa zaten. Het vermoeide Duitsland wint met 1-0, maar ook Nederland oogst applaus en maakt nog een kans zich te plaatsen voor het EK van 2009.

De Duitsers Mario Dziamski en Marcel Krebs, twee van de Duitse supporters, studeren in Haarlem. 'Birgit Prinz is een soort Pelé of Maradona. We willen haar weleens live zien.' Prinz, beresterk en begaafd, is een fenomeen in het land van Kaiser Beckenbauer. Ze was wereldvoetballer van het jaar, heeft een eigen website en bezocht onlangs Afghanistan om de emancipatie van vrouwen in de sport te bevorderen.

Al in de tweede minuut wandelt ze naar de kant om lachend een andere haarband om te doen. Verder speelt ze weinig paraat, mede door het spel van de charismatische Daphne Koster, die na drie jaar haar rentree maakt. Ze lag een tijd overhoop met bondscoach Vera Pauw, die zo haar eigen Van Bommel-achtige problemen kent.

Voor wie vooral mannenvoetbal ziet, is de vrouwelijke uitvoering wennen. Zo verloor de nationale ploeg afgelopen weekeinde met 2-0 van de B2 van Argon uit Mijdrecht, jon-

gens van 14 tot 16. De fysiek is anders, de techniek is anders en hoewel het om vrouwen gaat, knelt het tactisch korset minder.

Ook hier is het carnaval rond het veld. Op de tribunes van het behoorlijk gevulde Kras Stadion kwetteren honderden kinderstemmetjes en het dweilorkest van dienst komt uit Heiloo. Ronald Gringhuis, supporter en keeperstrainer van KNVB-meisjestalenten: 'Je mag het niveau van mannen en vrouwen nooit vergelijken, maar door de komst van de eredivisie zal het spel op den duur fors verbeteren.'

Van de KNVB mogen jongens en meisjes tot 19 jaar met of tegen elkaar spelen. Onlangs begroette de bond het 100 duizendste vrouwelijke lid. De toekomst ligt open.